

گتسپی بزرگ

اسکات فیتز جرالد

مترجم:

مهدى افشار

سرشناسه:	فیتزجرالد، فرانسیس اسکات، ۱۹۴۰ - م ۱۸۹۶
عنوان و پدیدآور:	Fitzgerald, F. Scott (Scott francis)
مشخصات نشر:	گنستی بزرگ / اسکات فیتزجرالد، مترجم: مهدی افشار
مشخصات ظاهری:	تهران: مجید، ۱۳۹۲
شابک:	۲۲۴ ص.
و صفت فرست نویسی:	۹۷۸-۹۶۴-۴۵۳-۰۹۱-۳
یادداشت:	فیبا
منابع:	عنوان اصلی The Great Gatsby
عنوان های آمریکایی - قرن ۱۹	دانسته های آمریکایی - قرن ۱۹
مشخصات:	مهدی - ۱۳۹۲
ردیفه افزوده:	افشار، مهدی - ۱۳۹۲
ردیفه کسره:	PS۲۵۲۹
ردیفه دیوی:	۰۹۱۲/۵۲
شماره کتابخانه ملی:	۳۲۳۰۸۶۴

تهران، خ. انقلاب، خ. ۱۲ فروردین، خ. لاله نژاد، شماره ۲۴۰
تلفن: ۰۶۶۴۹۵۷۱۳ - ۰۶۶۴۹۵۸۸

گتبی بزرگ

اسکات فیتز جرالد

ترجمه مهدی افشار

چاپ اول، تهران، ۱۳۹۲ ه. ش.

نسخه ۱۱۰

لیتوگرافی و چاپ: غزال

طرح جلد، احمد آفاقلیزاده

ناشر همکار: انتشارات به سخن

همه حقوق محفوظ است.

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۴۵۳-۰۹۱-۳

www.majidpub.com & ir

۱۳۵۰ تومان

پس کلاهی از رُز بر سر بگذار؛ اگر او را به شور می‌آورد. اگر می‌توانی اوج گیری، برای او نیز اوج گیر تا او به فریاد بگوید: "عاشق زرین کلاه، عاشق معراج‌نشین، باید از آین من باشی."

توماس پارک دنویلیه^۱

مقدمه مترجم

در واژه واژه کلماتی که ترجمه می‌کردم، در سطر سطر جملاتی که پس از حروف چینی بازخوانی می‌کردم، دو پرسش با همراست بگوییم دونکته ذهن مرا به خود مشغول داشته بود، یکی آن‌که چرا صفت «بزرگ» و یا شاید «عظمیم»^۲ به گتسیبی داده شده و دوم آن‌که چرا این رُمان در شمارِ ده رُمان بزرگ جهان است.

بی‌گمان رمان گتسیبی بزرگ، رمان بزرگی است، اما واقع امر این‌که نمی‌توانستم عظمت این رمان و شاخصیت قهرمان آن یعنی گتسیبی را بازشناسم. حوادث رمان می‌تواند در هر کجا و در هر رمان دیگری واقع شود و شخصیت‌های قصه، چهره‌های چندان متفاوتی از بسیاری از رمان‌های پرحداده و عاطفی دیگر نیستند، همانند بسیاری از رمان‌های عاطفی تقابل دو مرد بر سر یک زن است، زنی که همانند دیگر زنان است، حساس، زودرنج و آزره از کثرفتاری‌های شوهر و اندکی – و البته اندکی – ساده و بی‌پیرایه که بر سر دو راهی قرار می‌گیرد و سرانجام شوهر را به جای عاشق بر می‌گزیند.

دیگر قهرمانان آن نیز برتری چندانی بر قهرمانان بسیاری از قصه‌های بزرگ ندارند، توم، ورزشکار و قلدر طبع و بسیار ثروتمند است؛ ثروتمندی ریشه‌دار که با سنت و آینین پولدارها پرورده شده و البته همه هستی را برای خود می‌خواهد و به نوعی طلبکار و در اعماق ذهن خویش باور دارد که گردن افلاک تنها و تنها برای آرامش و برآورده شدن خواسته‌های اوست، به خود حق می‌دهد که زن کارگری را تصاحب کند و حق مسلم خود می‌پندارد، این تصاحب را، تا آن‌جاکه با ضربه‌یی دماغ او را می‌شکند.

گتسی فرزند فقر است، لکن برتری جو و جاه طلب؛ دست‌اندرکار اموری است که بوی خوش مشروعیت از آن به مشام نمی‌رسد و این بوی ناخوش پس از مرگ او تنفس شام را می‌آزاد.

و جردن بیکر، بانوی دیگر قصه، گلف بازی است که گاه برای پیروزی بر رقیب از نیرنگ باختن دروغ ندارد و از دروغ گفتن هر چند بی‌ضرر، بیمی به دل راه نمی‌دهد.

رمان از زاویه دید اول شخص یا دانای کل روایت می‌شود که این شیوه روایی جذایت‌های خاص خود را دارد. راوی مردی سی ساله است که برخوردار از پاره‌یی صفات انسانی است که در جای جای رمان نمود می‌کند بالاخص آن‌گاه که گتسی می‌میرد، بی‌هیچ یار و یاری و راوی می‌کوشد تا برای متوفی کسب آبروکند و نویسنده در این بخش چه نیک طبیعت انسان‌ها را بازمی‌نمایاند.

اما همه این‌ها آن ویژگی و آن شاخصیت را به رمان نمی‌بخشد که آن را در شمار بزرگ ترین رمان‌های جهان قرار دهد و این کشمکش ذهنی رهایم نکرد تا سرانجام دلیلی روشن برای این دو صفت یعنی بزرگ بودن گتسی و ممتاز بودن رمان یافتم.

گتسی، بزرگ است نه به جهت ثروتی که اندوخته، نه به جهت مهمانی‌های باشکوهی که برگزار می‌کند، نه به جهت هزینه‌های گزافی که

صرف می‌کند که به جهت عشقی که در نهان خانه دل دارد، عشقی که سالیانی چند در ژرفای قلب خود پرورش داده است و آن عشق آنقدر لطیف، آنقدر زیبا و آنقدر پاک است که آنان که به راستی عاشق بوده‌اند، قادرند به این لطافت و به این زیبایی و به این پاکی پی برند و اسکات فیتز جرالد با زیبایی بی‌همانندی این عشق را توصیف می‌کند.

در صفات بخش هشتم وقتی گتسی پس از جنگ به موطن و زادگاه دی‌زی بازمی‌گردد، می‌خواهد هوای را فرو بlude دیا در آغوش کشد که می‌پندارد دی‌زی در آن هوا دم زده است و حتی وقتی کامیونی با عده‌یی مسافر عبور می‌کند، به آنان حسد می‌ورزد که چه بسا در این شهر حداقل لحظه‌یی، نه لمحه‌یی معموق را دیده‌اند و این یعنی عشق به لطیف‌ترین وجه آن و زیباترین وصف آن.

اما چرا این رمان مهم است. گاهی می‌پنداشتم نویسنده رمان ننوشت، شعر سروده است، صور خیال در این رمان آن‌چنان تدرت‌مند و آن‌چنان تصویری است که خواننده در تصاویر رنگارنگی که نویسنده خلق می‌کند جذب و غرق می‌شود. بوی صورت‌های خیال را به سمیم جان درمی‌یابد و رنگارنگ تصاویری را که عرضه می‌کند به گوش جان می‌بیوشد. دکتر تی. جی. اکلبرگ خود تصویری است که تنها یک صورتگر خیال قادر به ترسیم آن است و دهها تصویرسازی دیگر و صدھا توصیف‌گری دیگر که کوشش گرشه دل را می‌لرزاند و خواننده درمی‌یابد که صورت‌گری‌های فیتز جرالد بی‌دلیل است و بدین گونه است که می‌پندارم به حق رُمان «گتسی بزرگ» در شمار بزرگ‌ترین رمان‌های جهان قرار دارد.

مهدی افشار

امداد ۱۳۹۲